

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

1 ÁR egynegyed évre:

Helyi... 1.60 Pengő
Vidékre... 2.- Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39.
Felelős szerkesztő és kiadó Rónai Frigyes.
Telefonszám 23.

Ryiltár sora 32 fillér

Hirdetések millimétersoronként 6 fillér
Legkisebb hirdetés 120 P

Segíteni akarnak

a kisgazdákon olyképen, hogy a hitelezők által szorongatott helyzetben kívánságukra megegyeznek ezekkel az állammal garantált kötvényeknek fizetés gyanánt való átadásával, mely kötvények átvételére azonban senkit sem lehet kötelezni és értékesítésük is bizonytalan. Az állam a 6 1/2%-os kamatért és 1 1/2%-os törlesztésért kezességet vállal. Az 1 1/2% törlesztés pedig 30 év alatt tehermentesíti a birtokot. Akik ilyen megoldást kívánnak és az illetékes szerv rendezésre elfogad, az ellen nem lehet árverést lefolytatni. Ha azonban a megegyezés meghiusul, akkor meg minden úgy mint eddig.

Hogy ezzel hogyan akarnak segíteni és lehet-e az meg nem elég világos.

Lingauer Albin képviselőnk is így gondolkodik a kérdés felett és a törvényjavaslat bemutatásakor pártjában fel is vetette és fel is tette a határozott kérdéseket, mire Wekerle pénzügyminiszter nem is adhatott teljesen megnyugtató választ. Csak annyit, hogy bizik részbeni sikerében és ezzel is enyhített az eladósodott kisbirtokosok helyzetén. A javaslat ismertetésénél Wekerle pénzügyminiszter a következőket mondotta:

„A gazdálkodó ember számára lehetővé kell tenni, hogy elérje a megélhetés szintjét. Meg kell szüntetni, hogy háromhónaponként megkondítsák a gazda fejét fölött a lélekharang, meg kell akadályozni, hogy a nemzet gerince földönfutóvá legyen. Ezután részletesen felsorolta azokat az intézkedéseket, amelyekkel a földtehermentesítő akciót meg akarja valósítani. Igen fontos a kötvények százszázalekos névértéken való kibocsátása. Moratóriumról nincs szó. A kormány csak azt a fedezeti elvet lépteti csak életbe, amely Németországban már érvényben van és amelynek lényege, hogy árverést kéri csak akkor lehet, ha akkora vételár tudnak biztosítani, amelyből az árverést kéri elvált álló hitelezők kielégíthetők. Nem lehet a jövőben tehát csak azért árverezni, hogy kellemetlenkedjenek valakinek. Ismertette a miniszter a pénzügyi szindikátus szervezetét, majd kijelentette, hogy a törvényjavaslat a gazdák súlyos kölcsöneit olcsóbbra konvertálja anélkül, hogy külföldre mennének. A javaslat szanalja az adókat, szanalja a hitelezőt, mert enélkül a vidéki takarékpénztárak is sorjában tönkremennének.

A parcellázásról szólva rámutatott a miniszter egy rendszeres parcellázópolitika feltétel szükségességére, majd kifejtette, hogy homokos földön legalább 50-60 hold, egészen jó földön pedig 20-25 hold a minimális terület, amely egzisztencia biztosítására alkalmas. Tíz holdból egy kisember nem tud megélni. Csak az a haszon, amely a 10-15 holdon felüli birtoknál jelentkezhetik, mert a törpe kisbirtok az emberek minden haszon nélkül gazdálkodnak.

A földek eladásának akadálya, hogy az emberek nem merik megvenni a földeket. Helyre kell állítani az értékesítési lehetőségeket és a hitelviszonyokat. A parcellázást csak hosszulejárattal hitellel lehet megvalósítani, a lebonyolítás módja csak az lehet, hogy az eladó legyen a hitelezője vevőjének.

Az országgyűlésen Wekerle tegnap terjesztette a ház elé a javaslatot. Ittelhangzott beszédéből kiemeljük, hogy a jövőben csak úgy kérhet valaki birtokárverést, ha letétbe helyezi a megelőző követelések összegét. Ez védene meg a birtok elköttyavételést. Hiszen jó ez is, de nem ez a gyökeres megsegítése az eladósodásnak, pénztelenségnek, keresethiánynak.

Vámleszállítás.

Irta: Bud János m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

A békekötés folytán történt, középeurópai gazdasági eltolódások Magyarországtól követelték a legsúlyosabb áldozatot. A régi Osztrák-Magyar Monarchia 50 millió lakóssal ideális gazdasági egységet jelentett, amely azonban a háború után egy csapásra megszűnt. Az utódállamok azonnal a legerősebb vámvédelmi gazdaságpolitikára tértek, habár közülük egyik sem remélhette, hogy gazdasági szükségleteit a saját termeléséből képes lesz fedezni.

A háború pusztításai következtében a nyersanyagok hiánya szinte állandósult és ez okozta azt, hogy nemcsak a külföld, hanem Magyarország is kénytelen volt a gazdasági életet erős állami ellenőrzés alá vetni. Midőn 1924-ben az infláció megszűnt és a gazdasági helyzet ismét normálissá vált, valamennyi európai állam között Magyarország volt az első, amely a külkereskedelmi korlátozásokat megszüntette. Felhagytunk a be- és kiviteli tilalmakkal, az állami felügyelet kereteit egyre nagyobb mértékben tágitottuk és így a kereskedelem szabadsága csakhamar helyreállhatott.

Nem kétséges, hogy a mostani gazdasági világhozzás és a Duna völgyében fekvő államok gazdasági válságának egyik fő oka az Európában vezető szerepet játszó iparos országok tulságos magas vámvédelmi politikájában keresendő. Minthogy Magyarország elsősorban agrár állam, a külföldön való vásárlásainak mértéke attól függ, hogy az ipari államok mennyire hajlandók a magyar mezőgazdaság fölőseget iparcikkért becsereálni. A múlt ősszel Varsóban, Genfben és Bukarestben a keleteurópai államok részvételével tartott agrárkonferenciákon Magyarország képviselői is megjelentek, minthogy Magyarország is kész annak a közös akciónak az érdekében dolgozni, amely a mezőgazdasági kivitel nagyságosságú kérdését ohajtja megoldani.

A háború után, egyideig a magyar vámpolitika alapját még a régi osztrák-magyar vámtarifa képezte, azonban oly változtatásokkal, amelyek számolják a békekötés folytán előállott és gyökeresen megváltozott gazdasági berendezkedés követelményeivel. Az 1925-ben életbeléptetett új autonóm vámtarifa legfőbb célja az volt, hogy megkönnyítse új kereskedelmi szerződések megkötését. Az autonóm vámtarifa tételeinek egész sorát mérsékeltük azután a kereskedelmi szerződésekben a legnagyobb kedvezmény alapján. Ezekre a tarifamérséklésekre nézve jellemző, az a statisztikai adat, amely szerint míg az 1925. év vámbevételeinek összege 15%-át tette az összbehozatal értékének, addig az 1929-ben és 1930-ban ez az arányszám 10 illetve 11%-ra szállt alá.

A népszövetség kezdeményezésére 1927-ben tartott gazdasági világkonferencia jelszavát, amely szerint a vámok további emelésének véget kell vetni, Magyarország híven megvalósította. Ezt a vámpolitikai elvet azonban a mi iparos szomszédaink, Ausztria és Csehszlovákia nem tették magukévá, sőt a mezőgazdasági termékek vámját erősen felemelték és ezzel a magyar mezőgazdaságot nehéz helyzetbe hozták. Epen ezért a múlt év márciusában Genfben megindított közös mezőgazdasági akció érdekében megkezdett tárgyalásokat Magyarország nagy érdeklődéssel kísérte és hajlandók is lettünk volna ezeket a megállapításokat ratifikálni, ha Ausztria és Csehszlovákia meg nem tagadták volna aláírásukat. Kétségtelen, hogy olyan kis ország, mint Magyarország, nem kezdeményezhet semmi-

féle új kereskedelmi politikai irányt, ha annak elérésében szomszédaink őt nem támogatják.

Mindama korlátozás és akadály ellenére a magyar külkereskedelmi forgalom az utolsó 10 év alatt örvendetesen fejlődött. Ezen időszak alatt úgy a behozatal, mint a kivitel jelentékenyen emelkedett és egy évtizeden át tartó passzív külkereskedelmi mérleg után az 1930. esztendőben először volt nagyobb az exportunk, mint a behozatalunk.

Ha figyelembe vesszük, hogy az utóbbi évek alatt mily erős áresést szenvedtek a mezőgazdasági termények, akkor a mi exportunk erőteljes bizonyítékát szolgáltatja Magyarország ellenállókéességének a gazdasági depresszió idején. A behozatal csökkenése elsősorban az ipari termelés terén tapasztalt árcsökkenésre vezethető vissza, habár mindenesetre közrejátszik itt a lakosság vásárlókéességében beállott csökkenés, ugyisintén a hosszulejárattal külföldi kölcsönök hiánya is.

A magyar kormány tisztában van azzal, hogy az ország jövő boldogulása attól függ, hogy mily mértékben sikerül a békés együttműködés a többi külföldi országgal. Magyarország arra törekszik, hogy a nemzetközi forgalomnak rá eső részét növelje és a maga részéről örömmel üdvözlőné, ha a vámok általános leszállítása mielőbb lehetővé válnék. Az ország piacot kell teremtenie mezőgazdasági termékei elhelyezésére, mert csak így lesz abban a helyzetben, hogy olyan árukat, amelyeket nem termel, a külföldről vásárolhasson és külföldi kölcsöneinek kamatterhet kiegyenlíthesse.

Rendkívüli városi közgyűlés.

1931. március 5.

Ahogy szétnézünk a teremben a 38 személy között, először is azt állapíthatjuk meg, hogy itt nincsenek pártok, hanem csak képviselők, városatyák teljesen egyhangú véleményben. Így hát nem is várhattunk valami nagy élénkséget, vitaközt vagy talán harcot.

Mégis, mindjárt az első tárgynál mennyi a felszólalás, megnyilatkozás.

Annál csendesebben ment minden, amikor a tulajdonképeni közérdekű tárgyakra került a sor és hamar vége lett a közgyűlésnek.

Ugy gondoltuk, hogy az két részre oszlik, pártérdekűre és közérdekűre. Ezt a felfogásunkat leadtuk egyik jogász polgártársunknak és megkérdeztük, hogy mi a véleménye? A szószertintí válasz a következő volt:

„A pártisélem semmiesetre sem tartozik a képviselőtestület elé. Ha megfellebbezik, azt hiszem, megsemmisítik a határozatot, ha talán nem így lenne és a határozat, ha jól megy, egy év múlva a közjegyzői kamara elé kerülne, ki tudja, nem-e visszafelé sül el a puska, mert a kamara azt is mondhatja: Nagyön bator és önértékes tagunk az, aki nem türi meg a burkolt sértést sem és ami egyebet neki tulajdonítanak, azt nem is ő, hanem az ügyvédje írta és ő még ezért is helytálló elégtételt adott azoknak, akiket illet. Szerintem a polgármester jogosan járt volna el, ha ezt a tárgyat ott tárgyalni se engedte volna. Minden kulturállamban az a joggyakorlat és az igazságszolgáltatás magasabb etikája, hogy a bírói eljárás alatt levő ügyet még a törvényhozó parlament sem érinti ítélethozatal előtt. A magyar bírói kar pedig különösen kiérdemelte, hogy saját hazájában respektálják. Azért a párt eljuttathatta volna panaszát a kamarához, sőt így biztosabban és gyorsabban tenné meg az útját oda.”

